

Затверджено Вченою радою
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка
«08» травня 2023 року (протокол №12)

Введено в дію наказом ректора

№ 269 від « 10 » травня 2023 року

Ректор

Володимир БУГРОВ

Нова редакція

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок реалізації права на академічну мобільність Київського національного університету імені Тараса Шевченка

І. Загальні положення

1. Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Київського національного університету імені Тараса Шевченка (далі – Положення) розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого Постановою Кабінету міністрів України від 12 серпня 2015 р. за № 579, Постанови Кабінету Міністрів України від 13 травня 2022 р. за №599 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо врегулювання питань академічної мобільності», інших нормативно-правових документів з питань вищої освіти, а також Статуту Київського національного університету імені Тараса Шевченка (далі – Університет).

2. Положення встановлює порядок організації програм академічної мобільності для учасників освітнього процесу Університету на території України чи поза її межами та учасників освітнього процесу українських/іноземних закладів вищої освіти/наукових установ (далі – українські/іноземні учасники) в Університеті.

3. Учасниками академічної мобільності (далі – Учасники) є учасники освітнього процесу Університету (здобувачі освітніх ступенів молодшого бакалавра, бакалавра, магістра, освітньо-наукового ступеня доктора філософії, здобувачі наукового ступеня доктора наук, науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники), інші працівники Університету для яких Університет є основним місцем роботи, а також українські/іноземні учасники і заклади освіти (наукові установи), які беруть участь у програмах академічної мобільності.

4. Учасниками академічної мобільності можуть бути:

- громадяни України, іноземці, особи без громадянства, особи, яким надано статус закордонного українця, особи, яких визнано біженцями, та особи, які потребують додаткового захисту, здобувають фахову передвищу, вищу освіту певного освітнього, освітньо-наукового рівня, науковий ступінь за

денною (очною) формою здобуття освіти (з відривом від виробництва), або працюють за основним місцем роботи в Університеті і беруть участь у програмі академічної мобільності в іноземному або іншому українському закладі освіти (науковій установі);

- іноземці, особи без громадянства, які здобувають вищу освіту, освіту рівня, аналогічного фаховій передвищій освіті, науковий ступінь або працюють в іноземному закладі освіти або науковій установі і беруть участь у програмі академічної мобільності в Університеті.

5. Право на академічну мобільність може бути реалізоване на підставі партнерського договору, договору про академічну мобільність, а також міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проєктів, договорів про співробітництво між Університетом або його основними структурними підрозділами та українськими/іноземними закладами вищої освіти (науковими установами), їхніми основними структурними підрозділами (далі – вищі заклади освіти/наукові установи – партнери), які в умовах воєнного стану можуть укладатися в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису, а також може бути реалізоване Учасником з власної ініціативи за умови позитивного рішення керівника закладу освіти, прийнятого на підставі подання та індивідуального запрошення від іноземного закладу освіти.

6. Заклад-партнер – це український чи іноземний заклад вищої освіти/наукова установа, з яким/якою Університет уклав відповідний договір про співробітництво.

7. Загальний організаційний супровід міжнародної академічної мобільності щодо укладання відповідних угод та здійснення/підтримку зв'язків із закладами вищої освіти/науковими установами – партнерами, інформування факультетів/навчально-наукових інститутів/інститутів, кафедр щодо наявних програм, ознайомлення з інформаційними пакетами здійснює відділ міжнародних зв'язків.

8. Організаційний супровід програм академічної мобільності в Університеті – надання методичної допомоги щодо оформлення документів для навчання за програмами академічної мобільності, перерахування результатів навчання, контроль за виконанням програм тощо забезпечує відділ академічної мобільності за підтримки навчально-методичного відділу.

9. Це Положення не поширюється на:

- осіб, тимчасово допущених до занять;
- слухачів;
- здобувачів освіти, які перебувають в академічній відпустці;
- здобувачів освіти (наукового ступеня) та працівників Військового інституту, Інституту управління державної охорони України;
- здобувачів освіти (наукового ступеня), працівників Університету, які направлені за кордон МОН України на навчання, стажування, педагогічну, науково-педагогічну та наукову роботу відповідно до міжнародних міжурядових і міжвідомчих договорів про співробітництво в галузі освіти та/або науки, міжнародних програм, проєктів.

10. Академічна мобільність поділяється на такі види:

I. За місцем її реалізації:

- внутрішня академічна мобільність, право на яку реалізується Учасниками Університету у закладах вищої освіти/наукових установах – партнерах у межах України;

- міжнародна академічна мобільність, право на яку реалізується Учасниками Університету у закладах вищої освіти/наукових установах – партнерах поза межами України, а також іноземними Учасниками в Університеті.

II. За сферою діяльності:

- освітня академічна мобільність;

- наукова академічна мобільність.

III. За способом реалізації:

- очна академічна мобільність, яка передбачає фізичне переміщення Учасника до закладу/наукової установи-партнера;

- дистанційна академічна мобільність, яка передбачає інтерактивну взаємодію Учасника, що забезпечується використанням відповідних інформаційно-комунікаційних технологій;

- змішана академічна мобільність, яка передбачає поєднання очної і дистанційної академічної мобільності.

Основними видами освітньої академічної мобільності є:

- ступенева мобільність – навчання українського Учасника в іноземному або українському закладі-партнері або іноземного Учасника в українському закладі-партнері за узгодженими між такими закладами освітніми (освітньо-професійними) програмами з метою здобуття певного рівня освіти, що дає такій особі право на отримання документа про фахову передвищу або вищу освіту в установленому законодавством порядку;

- кредитна мобільність – навчання, що передбачає навчання українського Учасника в іноземному або українському (відмінному від постійного місця навчання) закладі-партнері або іноземного Учасника в університеті з метою досягнення результатів навчання та/або відповідних компетентностей із/без здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредити ЄКТС), що будуть визнані в українському (для українського Учасника) або іноземному (для іноземного Учасника) закладі-партнері постійного місця навчання.

11. Навчання українських та іноземних Учасників за узгодженими між Університетом і партнерами освітніми програмами, що включають програми академічної мобільності, може передбачати отримання випускниками документа про вищу освіту Університету та партнера, а також спільних або подвійних документів про вищу освіту Університету та партнерів.

12. Академічна мобільність Учасників від Університету спрямована на: підвищення якості вищої освіти, ефективності наукових досліджень та гармонізацію стандартів вищої освіти; модернізацію системи освіти;

цифровізацію навчання та управління; розвиток власних професійних навичок та особистісних якостей; забезпечення конкурентоспроможності випускників Університету на українському та міжнародному ринках освітніх послуг і праці; залучення зарубіжного інтелектуального потенціалу до роботи в Університеті; набуття досвіду впровадження інших моделей створення та поширення знань; поглиблення інтеграційних процесів з питань навчання і наукових досліджень; реалізацію спільних наукових, науково-технічних та/або освітніх проєктів; підвищення рівня володіння іноземними мовами; підтримку соціальних, економічних, культурних взаємовідносин та зв'язків з іншими країнами; популяризацію української мови, культури; поглиблення знань про культуру інших країн.

13. Формами академічної мобільності для Учасників, які здобувають освітній ступінь фахового молодшого бакалавра, молодшого бакалавра, бакалавра, магістра є:

- навчання за освітніми програмами кредитної або ступеневої академічної мобільності;
- мовне стажування;
- навчально-наукове стажування;
- наукове стажування;
- практика;
- інші форми (участь у семінарах, конференціях, виступи та публікації в межах певної спеціальності/галузі знань тощо).

14. Формами академічної мобільності для осіб, які здобувають освітньо-науковий ступінь доктора філософії, науковий ступінь доктора наук, науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників Університету є:

- участь у програмах кредитної академічної мобільності (для Учасників, які здобувають освітньо-науковий ступінь доктора філософії);
- участь у спільних освітніх та/або наукових проєктах;
- викладання;
- стажування;
- наукове дослідження;
- наукове стажування;
- мовне стажування;
- підвищення кваліфікації;
- інші форми (участь у семінарах, школах в межах певної спеціальності/галузі знань тощо).

15. Тривалість участі у програмі (програмах) академічної мобільності:

15.1. Не більш як два роки поспіль – для Учасників, які здобувають освітньо-науковий ступінь доктора філософії, науковий ступінь доктора наук або є педагогічними, науково-педагогічними, науковими, іншими працівниками Університету для яких Університет є основним місцем роботи.

15.2. Сукупна тривалість участі у програмі (програмах) академічної мобільності не може перевищувати 50 відсотків тривалості нормативного строку навчання за відповідною освітньою (освітньо-професійною, освітньо-науковою) програмою для Учасників, які здобувають освітній ступінь фахового молодшого бакалавра, бакалавра, магістра.

II. Організаційне забезпечення академічної мобільності

16. Учасники, які є здобувачами вищої освіти в межах програм внутрішньої мобільності, зараховуються до закладів вищої освіти/наукових установ – партнерів в Україні як такі, які тимчасово допущені до освітнього процесу і мають права та обов'язки здобувачів вищої освіти українського закладу вищої освіти/наукової установи.

17. У випадку, якщо Учасник Університету бере участь у міжнародній програмі академічної мобільності, конкурсний відбір здійснюється організацією, яка надає Учаснику грант на умовах і за критеріями, визначеними в установчих документах конкурсу.

18. Відбір Учасників Університету для участі в програмах академічної мобільності здійснюється на конкурсній основі, за нижченаведеними критеріями, але не обмежуючись ними: з урахуванням рейтингу їхньої успішності (відсутність академічних заборгованостей впродовж останнього навчального року, середній бал успішності – не нижче 80, що підтверджується візою декана/директора чи координатора академічної мобільності відповідного факультету/навчально-наукового інституту/інституту на рекомендаційному листі), участі у науковій роботі (наявність наукових публікацій (тези конференцій, наукові статті тощо), перемога в освітніх, наукових конкурсах та олімпіадах (дипломи переможців I-III ступенів), рекомендаційних листів, наданого мотиваційного листа та рівня володіння іноземною мовою (не нижче рівня B2). Факультети/навчально-наукові інститути/інститути) Університету мають право на встановлення додаткових критеріїв відбору Учасників для участі в програмах академічної мобільності.

Критерії відбору Учасників та сторони, що здійснюватиме відбір, може визначати партнерський договір.

19. До участі у програмах академічної мобільності Університету допускаються студенти денної форми навчання, які навчаються за освітнім рівнем магістра і освітньо-науковим рівнем доктора філософії, а також студенти денної форми навчання, які успішно завершили 1-й рік навчання за освітнім рівнем (ступенем) фахового молодшого бакалавра, молодшого бакалавра, чи бакалавра. Як правило, якщо інше не визначено угодою про ступеневу мобільність, до участі у програмах академічної мобільності не допускаються здобувачі освіти всіх рівнів вищої освіти на останньому семестрі випускного року навчання.

20. Перелік необхідних документів для участі в програмі академічної мобільності Учасникам Університету:

- подання або заява на ім'я ректора із візами-погодженнями завідувача кафедри/координатора академічної мобільності факультету/навчально-наукового інституту/інституту, декана факультету/директора інституту, резолюцією начальника відділу академічної мобільності та проректора з науково-педагогічної роботи;
- копія запрошення та його переклад, завірений відділом міжнародних зв'язків або координатором академічної мобільності факультету/навчально-наукового інституту/інституту;

- договір про академічну мобільність між Університетом та Учасником (договір про навчання чи договір про практику/стажування – для студентів);
- договір про навчання (Learning Agreement of Academic Mobility Programme) між Університетом, Учасником та закладом вищої освіти/науковою установою – партнером (для студентів, аспірантів) (оформляється за потреби);
- для викладачів – графік заміни навчальних занять (за потреби);
- для студентів – індивідуальний навчальний план академічної мобільності, підписаний Учасником, координатором академічної мобільності та затверджений деканом факультету/директором навчально-наукового інституту/інституту або їхніми заступниками (оформляється за потреби);
- письмову згоду на обробку персональних даних.

21. Документи, зазначені в пункті 20 цього Положення, подаються до відділу академічної мобільності не пізніше ніж за 7 календарних днів до початку програми академічної мобільності.

22. За здобувачами вищої освіти, які здобувають освітній ступінь фахового молодшого бакалавра, молодшого бакалавра, бакалавра, магістра, на період освітньої академічної мобільності зберігається місце навчання, право на призначення академічної та/або соціальної стипендії *незалежно від наявності в партнерському договорі та/або договорі про академічну мобільність положення щодо фінансової підтримки закладом-партнером у грошовій та/або безгрошовій формі та її обсягів.*

23. Асистентам-стажистам, аспірантам, докторантам, які беруть участь у програмі академічної мобільності і одночасно зберігають статус здобувача освіти (наукового ступеня) за денною формою здобуття освіти (з відривом від виробництва) в Університеті, виплата академічної стипендії зупиняється на строк участі у програмі академічної мобільності.

24. Направлені Університетом за програмами академічної мобільності наукові, педагогічні, науково-педагогічні працівники упродовж її тривалості зберігають:

- на строк до двох років – посаду за основним місцем роботи;
- на строк до шести місяців – оплату праці за основним місцем роботи в розмірі середньої заробітної плати відповідно до законодавства, якщо підтримка у грошовій формі протягом усього строку участі у програмі академічної мобільності в іноземному закладі вищої освіти/науковій установі – партнері не передбачена, або передбачена в розмірі, що на дату укладення договору про академічну мобільність є меншою за розмір середнього прожиткового мінімуму в країні перебування.

25. Інформація про участь здобувачів освіти у програмі академічної мобільності за відповідними формами академічної мобільності вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти та до системи організації освітнього діловодства Triton.

25.1. Університет вносить до Єдиної державної електронної бази з питань освіти та до системи організації освітнього діловодства Triton відомості про Учасників – здобувачів освіти Університету, а також про здобувачів освіти інших ЗВО – учасників внутрішньої освітньої

академічній мобільності – як про учасників, які тимчасово допущені до занять.

25.2. Іноземний Учасник, який в межах освітньої академічної мобільності відповідно до Закону України «Про вищу освіту» здобуває вищу освіту за узгодженими між закладами-партнерами освітніми програмами, що завершується отриманням спільного (подвійного) документа про вищу освіту, під час перебування в закладі-партнері може бути зарахований на навчання до Університету на умовах, визначених партнерським договором, внесення інформації про такого Учасника до Єдиної державної електронної бази з питань освіти та до системи організації освітнього діловодства Triton здійснюється з врахуванням умов зарахування.

26. Іноземні Учасники – здобувачі освіти (наукового ступеня), які реалізують право на академічну мобільність в рамках договорів про співробітництво між Університетом та іноземними закладами вищої освіти/науковими установами – партнерами, можуть бути зараховані до Університету на навчання:

- за рахунок грантів або коштів фізичних (юридичних) осіб, у тому числі міжнародних організацій;
- за рахунок інших, не заборонених законодавством, форм надходжень Університету;
- на умовах безоплатного навчання в разі взаємного обміну закладами-партнерами на безоплатній основі здобувачами освіти, якщо кількість таких іноземних Учасників не перевищує кількості українських Учасників і ця норма визначена партнерським договором.

27. Перелік необхідних документів для іноземних Учасників:

- подання від факультету/навчально-наукового інституту/інституту на ім'я ректора із візами-погодженнями завідувача кафедри, декана/директора факультету/навчально-наукового інституту/інституту, резолюцією начальника відділу академічної мобільності та проректора з науково-педагогічної роботи;
- копія запрошення;
- договір про академічну мобільність між Університетом та Учасником.

III. Визнання результатів програми академічної мобільності в Університеті

28. Визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва з закладами вищої освіти-партнерами здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів (ЄКТС) шляхом порівняння шкал оцінювання і розподілів оцінок (якщо в Угоді між закладами не визначено інше).

29. Порівняння змісту освітніх компонентів та обсягу навчального навантаження здійснюється науково-методичною комісією факультету/навчально-наукового інституту/інституту (або уповноваженою особою, визначеною розпорядженням декана/директора), за консультацією з гарантом програми, шляхом зіставлення результатів навчання, яких планується досягнути (досягнуто) в закладі-партнері, та результатів навчання, запланованих

освітньою (освітньо-професійною, освітньо-науковою) програмою Університету.

30. У разі навчання здобувача освіти Університету у закладі вищої освіти-партнері, з метою отримання за результатами підсумкової атестації документів про вищу освіту Університету та зарубіжного закладу-партнера, може здійснюватися складання Учасником академічної різниці у порядку, встановленому відповідно до чинного законодавства обох сторін.

31. Результати підсумкової атестації студентів за період навчання у закладі-партнері представляються за шкалою, прийнятою у закладі-партнері і переводяться у шкалу, прийняту в Університеті.

32. Атестація Учасників Університету, які навчаються за програмою академічної мобільності, здійснюється відповідними факультетами/навчально-науковими інститутами/інститутами у порядку, встановленому в Університеті.

IV. Права та обов'язки Учасників академічної мобільності від Університету і закладів вищої освіти-партнерів, які беруть участь у програмах академічної мобільності

33. Учасники мають право на:

- продовження навчання або вивчення окремих навчальних дисциплін, проведення наукових досліджень у закладах вищої освіти-партнерах тощо;
- безпечні та нешкідливі умови навчання;
- користування навчальною, науковою, виробничою, спортивною базами закладу вищої освіти, що приймає;
- участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх наукових робіт для публікацій;
- зарахування результатів навчання (кредитів) у закладі вищої освіти-партнері, або результатів досліджень в установленому порядку;
- отримання документа про результати навчання або про відповідний освітній (кваліфікаційний) рівень встановленого у закладі вищої освіти-партнері зразка, якщо це передбачене програмою навчання студента;
- самостійний вибір додаткових навчальних дисциплін (у межах вибіркової складової індивідуального навчального плану).

34. Учасники зобов'язані:

- своєчасно надати необхідні документи для участі в програмі академічної мобільності;
- прибути до місця виконання програми академічної мобільності не пізніше визначеної дати;
- дотримуватися законодавства країни перебування та правил внутрішнього розпорядку, статуту, інших нормативно-правових документів закладу вищої освіти-партнера під час виконання програми академічної мобільності;
- успішно виконати програму академічної мобільності, відповідно до затвердженого індивідуального навчального плану та договору про навчання чи про практику/стажування;
- вчасно повернутися до Університету після завершення програми академічної мобільності у закладі вищої освіти-партнері.

V. Порядок звітування та оформлення документів за результатами програми академічної мобільності

35. Після завершення програми Учасник представляє заступнику декана/директора з навчальної роботи, профільній кафедрі та відділу академічної мобільності:

- звіт у письмовій формі, завізований куратором програми академічної мобільності закладу вищої освіти/наукової установи-партнера (працівники Університету подають копію звіту також до відділу нарахування заробітної плати та стипендії);
- копію документа про результати виконання програми академічної мобільності (Сертифікат, Диплом, Академічну довідку, випуску навчальних досягнень – Transcript of Records);
- копію закордонного паспорта з ідентифікаційною сторінкою та сторінками з відмітками про перетин кордону України (відмітки в закордонному паспорті про перетин кордону України ставлять за вимогою у зв'язку зі спрощенням візового режиму).

36. Якщо здобувач вищої освіти під час перебування у закладі вищої освіти/ науковій установі – партнері, на базі якого реалізується право на академічну мобільність, не виконав програму навчання, то після повернення до Університету йому може бути запропоновано індивідуальний графік складання академічної заборгованості (тривалістю не більш як до закінчення першого семестрового контролю після його повернення) або повторний курс навчання за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб.

37. Обов'язковою умовою є оприлюднення на офіційному веб-сайті структурного підрозділу, де навчається, працює Учасник: результатів відбору, звіту про завершення ними виконання програми академічної мобільності та її результатів.

Погоджено:

Проректор з науково-педагогічної роботи

Андрій ГОЖИК

Начальник юридичного відділу

Ірина САЛЕНКО